

Občanské právo III – cvičení

Vznik závazků a jejich obsah

Povinně k nastudování

Od absolutních majetkových práv se dostáváme k relativním majetkovým právům, tedy závazkům (obligacím). Závazkovým právním vztahům je věnovaná část čtvrtá občanského zákoníku, která upravuje:

- vznik závazků a jejich obsah, změny, zánik, zajištění a utvrzení (hlava I),
- typové smlouvy jako jednotlivé formy společenské směny hodnot (hlava II),
- závazky z deliktů (hlava III) a
- závazky z jiných právních důvodů (hlava IV).

Na semináři se budeme věnovat vzniku závazků a jejich obsahu, nikoli však samotnému procesu kontraktace, neboť ten byl již probraný minulý semestr v návaznosti na právní jednání; student si však nastuduje smlouvu o smlouvě budoucí (hlava I díl 2 oddíl 7). Základními pojmy jsou věřitel, dlužník, pohledávka, dluh, jednoduché závazky a společné závazky. Ve vztahu ke společným závazkům je třeba znát solidární závazky (solidárně zavazující důvody, aktivní a pasivní solidarita, aktivní prevence a koncentrace vymahatelnosti pohledávky v osobě věřitele), nerozlučné závazky a dílčí závazky. Předmětem semináře budou také zvláštní ustanovení na ochranu spotřebitele (hlava I díl 4). Základními pojmy jsou informační povinnost podnikatele, nepřiměřená ujednání, právo odstoupit od smlouvy; distanční smlouvy a smlouvy uzavírané mimo obchodní prostory.

Povinně k vyřešení

1) Manželé Novákovi půjčili sousedce Vomáčkové částku 50.000 Kč, aby se dostala z dluhů. Posuďte právní režim závazku a odpovězte na otázku, zda se může jeden z manželů domáhat vrácení celé půjčky.

2) Jan N. jako zapůjčitel poskytl Tomášovi D. a Marii H. jako vydlužitelům na základě smlouvy o zápůjčce částku 100.000 Kč splatnou dne 1. 6. 2016. Po uplynutí doby splatnosti požádal o úhradu celé částky T. D., který ji zapůjčitelům v plné výši uhradil. T. D. se nyní domáhá poloviny částky po M. H., která se však brání, že si s J. N. dohodla prodloužení splatnosti do 1. 9. 2016 a dále tvrdí, že nedluží T.D., ale pouze zapůjčitelům J.N., kterému hodlá svoji polovinu zapůjčené částky zaplatit až v době posunuté splatnosti. Posuďte situaci.

3) Banka zaúvěrovala dva společníky společnosti s ručením omezeným, kteří potřebovali 1 mil. Kč, aby je investovali do svého podnikání. Posuďte právní režim závazku a odpovězte na otázku, zda se může banka domáhat zaplacení celé dlužné částky po jednom společníkovi, o kterém ví, že je bonitní.

4) Jan N. a Tomáš D. jsou rovnodílnými spoluvlastníky nemovitosti. Se společností STAVBY a. s. uzavřeli oba smlouvu o dílo, podle které se společnost zavázala provést opravu nemovitosti za 100.000 Kč. Společnost opravu řádně provedla, ale cena za dílo nebyla zaplacená. Posuďte:

a) Může společnost požadovat zaplacení celé částky po Janu N.?

b) Může Jan N. proti pohledávce společnost započíst svoji splatnou pohledávku z dříve uzavřené kupní smlouvy, a pokud ano, v jaké výši. Mohl by J. N. započíst sám i pohledávku, kterou má proti společnosti Tomáš D.?

c) Pokud společnost promine dluh Tomášovi D. v celé výši, může se domáhat jeho zaplacení po J. N., a pokud ano, v jaké výši?

5) Marie Hluchavková si objednala přes internetový obchod www.foto.cz fotoaparát FUJI F 55 za kupní cenu 15.000 Kč. Způsob dopravy zboží si vybrala osobním odběrem v Praze. Prodávající jí zavolal na zadané telefonní číslo, kde jí sdělil, že přijímá objednávku a že si může fotoaparát vyzvednout následující den. Při předání zboží jí prodávající upozornil, že nemá právo odstoupit od smlouvy ve lhůtě 14 dnů od převzetí předmětu koupě, protože si zboží osobně převzala. Proved'te právní rozbor a posuďte argumentaci prodejce.

6) Pan Robert si potřeboval koupit novou polstrovanou černou pohovku. Na internetovém obchodě si jednu takovou objednal, nicméně situace byla taková, že v základu obchod nabízel pohovku v bílém, dalo se však na straně naklikat barevné provedení a další specifikace. Pan Robert si tedy pohovku naklikal v černém, se dvěma úložnými prostory a jedním podhlavníkem. Když mu ji stěhováci přivezli domů, zjistil, že je pro jeho potřeby malá, rozhodl se tedy odstoupit od smlouvy. Prodávající však panu Robertovi nechce vyhovět, protože si nechal zboží upravit na přání, čímž ztratil právo odstoupit od smlouvy. Proved'te právní rozbor a posuďte argumentaci prodejce.

7) Ondřej si nakoupil zboží na internetovém velkoobchodě a ve čtrnáctidenní lhůtě odstoupil od smlouvy. E-shop však argumentuje, že odstoupení je v tomto případě nepřípustné kvůli stavu, ve kterém Ondřej zakoupené zboží vrací. Jde o to, že:

– mobilní telefon má poškrábaný displej,

– tričko je špinavé od nošení,

– z krabičky od parfému byla odstraněna folie a bylo vypotřebováno přibližně 1 % obsahu,

– byl porušený ochranný obal od pleťového tonika a pleťového krému,

– staré číslo časopisu National Geographic už si nikdo nekoupí, neboť je na pultu nové.

– hudební album na CD si Ondřej přehrál, takže již konzumoval službu,

– to stejné platí pro hudební album zpřístupněné elektronicky ve formátu MP3,

– to stejné platí pro knížku ve fyzické podobě.

Proved'te právní rozbor a posuďte argumentaci prodejce.

8) B. N. a K. S. uzavřeli smlouvu o zápůjčce peněz. Ve smlouvě bylo ústně dohodnuto, že dlužník peníze vrátí, až bude moci. Po určité době požádal věřitel dlužníka o vrácení plnění. Poněvadž dlužník na tuto výzvu nereagoval, věřitel podal u soudu žalobu na plnění půjčené částky s příslušenstvím. Posuďte úspěšnost žalobního návrhu a zjistěte, kdy v tomto případě počíná běžet promlčecí lhůta, případně odkdy je dlužník v prodlení.

9) Podnikatelé spolu uzavřeli smlouvu o dodávce zboží. Následně vznikl spor o to, kdy mělo dojít k převodu vlastnického práva, zda při předání zboží nebo až při zaplacení kupní ceny, resp. o to, zda byla sjednána výhrada vlastnického práva. Proved'te právní rozbor a posud'te tyto situace:

a) Smlouva i obchodní podmínky ohledně této otázky mlčí.

b) Podle smlouvy při předání zboží, ale podle obchodních podmínek až zaplacením kupní ceny.

c) Podle obchodních podmínek odběratele při předání zboží, ale podle obchodních podmínek dodavatele až zaplacením kupní ceny.

Doporučená literatura

- 1) Lavický, P. K historii, pojmu a vzniku solidárních závazků. *Právní rozhledy*. 2005, č. 2, s. 45–53.
- 2) Lavický, P. K některým otázkám změn a zániku solidárních závazků. *Právní rozhledy*. 2005, č. 5, s. 153–161.